

Téma: Interkulturní rozdíly mezi žáky

Abychom mohli zcela pochopit podstatu rozdílů mezi žáky využíváme znalostí a poznatků z mnoha oblastí, například: psychologie, religionistiky, atd. stěžejní vědou pro řešení otázek týkajících se interkulturních rozdílů je multikulturní výchova.

Multikulturní (interkulturní) výchova – je příprava na sociální, politickou a ekonomickou situaci, kterou žáci prožívají v kultuře a odlišných stycích s lidmi
- podstatou je vytváření způsobilosti lidí chápat a respektovat jiné kultury než tu svoji

cíle interkulturní výchovy:

- uvědomit si rozmanitost a různorodost skupin
- snažit se poznat odlišné kulturní identity a respektovat je
- naučit se řešit konflikty

Mezi majoritní interkulturní rozdíly mezi žáky řadíme:

POSTOJ RODIČŮ

ODLIŠNÉ NORMY CHOVÁNÍ

ODLIŠNÉ ZKUŠENOSTI S ROZLIČNÝMI VZDĚLÁVACÍMI SYSTÉMY

ODLIŠNÉ HODNOTY A POSTOJE VE SPOLEČNOSTI

ZVYKY V RÁMCI KULTUR

NÁBOŽENSKÉ A JINÉ TRADICE

VZHLED

POSTOJ A POSTAVENÍ UČITELE

JAZYKOVÉ BARIÉRY

ODLIŠNÉ POSTAVENÍ MUŽŮ A ŽEN

ODLIŠNÝ ŽIVOTNÍ STYL

ODLIŠNÝ POSTOJ KE VZDĚLÁNÍ

ODLIŠNÁ OBTÍŽNOST A OBSAH VĚDOMOSTÍ

Možná bychom mohli pomocí výzkumů z těchto rozdílů sestavit žebříček, který by je seřadil od nejvíce po nejméně markantní a žáky ovlivňující, ale tato analýza by byla dle mého názoru jen všeobecná a tyto rozdíly hrají odlišnou roli ve vzdělání každého jednotlivce.

JAZYKOVÉ BARIÉRY

Jazyk a kultura determinují člověka a jeho vnímání a porozumění světu. Postavení jazyka a řeči v lidském životě jejich porozumění a interpretace je jedním z kritérií udávajících schopnost člověka se učit. Na vztah jazyka, řeči, kultury a člověka nahlédneme nejen na úrovni mateřského jazyka, ale i na úrovni porozumění a vnímání jazyka cizího a porozumění cizím kulturám.

ODLIŠNÉ POSTAVENÍ MUŽŮ A ŽEN

„Přehlížejí-li se ženy v jazyce, znamená to často, že se přehlížejí také ve společnosti.“

autorka citátu: Jana Valdová – lingvistka

Jak už jsem naznačila svět vnímáme a chápeme především skrze jazyk a naopak: Jazyk výrazně určuje podobu světa, kterou vnímáme jako reálnou. – Z čehož můžeme usuzovat, že co není pojmenováno . jako by neexistovalo.

Sexismus v jazyce – Diskriminace v jazyce na základě pohlaví, ve většině jazyků včetně češtiny se týká především generického maskulina. (- což je používání mužského rodu v případě, že se jedná o muže i ženy. Například „Vážení diváci „ - Hovoří moderátor skutečně jen k mužům? „Voliči se rozhodli“ Žádné ženy nevolily?

Dále se s tímto jevem setkáváme například ve výhradně mužsky pojmenovaných profesích od kterých se ženská podoba neuvádí, nebo jen zřídka. Například : „Průvodčí“

Postoj k ženskému pohlaví jak ve společnosti, tak v oblasti vzdělání je napříč kulturami odlišný. V některých koutech světa ženy nemají možnost se vzdělávat, nebo je jim omezena. Například v muslimských státech.

POSTOJ RODIČŮ

Rodiče jsou zváni do škol v rámci lepší komunikace s pedagogem, lepší přístup k informacím atd. Mnoho rodičů otevřený postoj vítá, ovšem pokud rodiče neumí řeč potřebnou ke komunikaci vzniká problém. Tady bych chtěla jako příklad použít osobní zkušenost, kdy jsem navštivovala střední školu společně s vietnamskou studentkou, která měla obrovské nedostatky v učení, do školy chodila sporadicky, tudíž měla problém s prospěchem i docházkou. Učitelé si proto pozvali rodiče, ti však neuměli česky, proto byla komunikace možná jedině přes jejich dceru, která řeč zcela ovládala. To vedlo k dalším a dalším komplikacím a tato studentka školu opustila.

Je však znám případ, že na gymnáziu proběhlo přijímací řízení a uspělo více Vietnamských dětí, protože měli lepší studijní výsledky. České rodiče tato situace poněkud rozhořčila a vznesli stížnosti, protože „Na českých školách mají mít přednost české děti.“ – ovšem neuspěli.

POSTOJ KE VZDĚLÁNÍ

Úzce souvisí s postavením rodičů. Pokud budeme v úvaze pokračovat a jako demonstrativní příklad si stále ponecháme Vietnamce. – Vzdělání pro ně představuje vysokou životní hodnotu, proto vietnamští rodiče vedou děti od raného věku k tomu, aby se dobře učily, aby dosáhly co možná nejlepšího vzdělání a tím si zajistily v dospělém životě co nejlepší postavení. Ovšem jak jsem se na vlastní kůži přesvědčila je to všeobecné tvrzení pramenící z přirozenosti těchto lidí neplatí pro každého a je to dáno také tím, že pobyt mimo jejich vlast je nějakým způsobem modifikuje po všech stránkách.

ODLIŠNÁ OBTÍŽNOST A OBSAH VĚDOMOSTÍ

Každá kultura má vlastní školský systém, metody vzdělávání, odlišnou obtížnost a obsah nutných znalostí. Proto něco co je pro českého studenta samozřejmé, nemusí být vůbec pro cizince známé, dokonce mu to může přijít divné, či proti jeho morálním, etickým a jiným zásadám. Jiná náročnost stejných škol v odlišných zemích dává vzniknout lidem se stejným titulem, však odlišnými znalostmi a zkušenostmi.

VZHLED

Vzhled, je to hned první věc co vám může o člověku mnohé vypovědět, může úzce souviset s náboženským přesvědčením, může to být vyjádření osobnosti, prezentace životního stylu – především na základních školách se ve spojitosti s tímto rozdílem (nejen v interkulturní problematice) setkáváme s šikanou, protože kdykoli člověk vybočuje z normálu je „jiný“ – „jiný = špatný“ a vzniká problém.

NÁBOŽENSTVÍ

Možnost dodržovat některé tradice škola v maximální možné míře respektuje příslušníky jiných kultur v oblékání, stravování, režim dne atd.

Prameny:

Jan Průcha, Multikulturní výchova – příručka nejen pro učitele, Praha 2011

Průcha, J. 2004 Interkulturní psychologie. Praha: Portál.

Mareš, J. 1998 Styly učení žáků a studentů. Praha: Portál.

Dunnová, R., Dunn, K., & Price, G.E. (2004). Dotazník stylu učení, Praha

<http://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/17459/VLIV-INTERKULTURNICH-ROZDILU-NA-EDUKACNI-KLIMA-VE-SKOLNI-TRIDE.html/>

+ vlastní zkušenost